

OCENA PRAWNA NARUSZEŃ NORM DEMOKRATYCZNYCH

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Słowian Kanadyjskich w Montrealu – 26 kwietnia 2025 r.

I. Czy nowy zarząd jest legalny?

Nie, jego legalność jest poważnie wątpliwa.

Na podstawie przedstawionych faktów, następujące naruszenia wpływają na ważność procedury wyborczej:

1. Naruszenie regulaminu wewnętrznego:

- o Artykuł **1.17** Regulaminu zabrania osobom zaproszonym (niebędącym członkami) zabierania głosu, głosowania lub składania wniosków. Tymczasem dwie osoby z zewnątrz (pani **Nadine Vermette**, kierowniczka zespołu w Québecowskim Towarzystwie Mieszkaniowym (SHQ), i pan **Robert Mackrous**) kierowały głosowaniem, narzuciły własną procedurę i zniszczyły karty do głosowania.

2. Naruszenie podstawowych zasad demokratycznych:

- o Brak jakichkolwiek ram prawnych lub stowarzyszeniowych dla głosowania (brak demokratycznie wybranej komisji skrutacyjnej, arbitralnie narzucona procedura głosowania przez dwie osoby z zewnątrz, użycie pośpiesznie zapisanych kart do głosowania przez te same osoby),
- o Brak przejrzystości (liczenie głosów w zamkniętym gronie przez dwie osoby z zewnątrz, zatajenie liczby głosów uzyskanych przez każdego kandydata, natychmiastowe zniszczenie kart do głosowania),
- o Naruszenie zasady prawa do czynnego udziału w zarządzaniu, przewidzianego w **Ustawie o spółkach (Część III, mająca zastosowanie do organizacji non-profit w Québecu)**.

Wniosek: Procedura powołania nowego zarządu narusza statut stowarzyszenia oraz podstawowe normy demokratyczne. Może zatem zostać uznana za nieważną przez sąd cywilny, jeśli zostanie zakwestionowana.

II. Czy nowe Statuty narzucone członkom są dopuszczalne?

Nie, ich przyjęcie było nieprawidłowe i nie do zaakceptowania.

Główne nieprawidłowości:

1. **Brak głosowania:** Przewodniczący odmówił poddania nowych Statutów pod głosowanie członków. Tymczasem każda zmiana w regulaminach generalnych (statutach) organizacji non profit musi być zatwierdzona przez członków zwykłą większością na zebraniu (por. <https://educaloi.qc.ca/capsules/osbl-reglements-generaux/> oraz standardy zarządzania NPO).
2. **Kompetencje zarządu vs. kompetencje zgromadzenia:** Nawet jeśli zarząd może zaproponować zmiany, muszą one zostać zatwierdzone przez członków podczas walnego zgromadzenia (chyba że statut wyraźnie stanowi inaczej – co tutaj nie miało miejsca).
3. **Jaskrawe naruszenie praw członków:** Odmowa dyskusji, narzucenie statutu bez głosowania i ogłoszenie jego natychmiastowego wejścia w życie naruszają podstawowe prawa członków.

Wniosek: Nowe Statuty zostały przyjęte w sposób niezgodny z procedurami i powinny zostać uznane za nieważne i niewiążące dla członków.

III. Czy należy stwierdzić nieważność Walnego Zgromadzenia z 26 kwietnia 2025 roku oraz wszystkich podjętych na nim decyzji?

Tak. Istnieje kilka podstaw do stwierdzenia nieważności:

1. Wady proceduralne:

- Zebraniu przewodniczyła osoba z zewnątrz, co było niezgodne z regulaminem;
- Odmowa przedstawienia wymaganych sprawozdań (w tym rocznego);
- Brak przestrzegania demokratycznego porządku obrad oraz brak kworum deliberacyjnego (jeśli większość była wątpliwa).

2. Wady w wyrażeniu zbiorowej zgody członków:

- Członkowie nie zostali odpowiednio poinformowani ani skonsultowani, a ich prawa zostały poważnie ograniczone.

3. Poważne naruszenie ustawy o spółkach Quebecu oraz kodeksu cywilnego:

- Pogwałcenie demokratycznej misji stowarzyszenia;
- Brak przejrzystości i poszanowania prawa członków do udziału w zarządzaniu.

Wniosek: Istnieją solidne podstawy prawne do żądania **unieważnienia zebrania z 26 kwietnia 2025 r., unieważnienia wyboru zarządu, a także uznania nowych Statutów za niewiążące.**

Zalecenia

Członkowie mogą rozważyć następujące środki prawne:

- Skierowanie **wezwania do zaprzestania naruszeń (lettre de mise en demeure)** do nowego „zarządu” i kierownictwa;
 - **Wniesienie sprawy do sądu cywilnego** (Sądu Quebecu lub Sądu Najwyższego) w celu uzyskania nakazu lub stwierdzenia nieważności podjętych decyzji;
 - **Złożenie skargi do Rejestru Przedsiębiorstw Quebecu** lub do publicznego organu finansującego (np. SHQ), zwłaszcza w przypadku uzyskania dotacji.
-

Sporządzono w Montrealu, dnia 26 czerwca 2025 r.